

1852**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 18 grudnia 2007 r.

w sprawie wprowadzenia programu zwalczania enzootycznej białaczki bydła

Na podstawie art. 57 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 23, poz. 188 i Nr 33, poz. 289, z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1045 i Nr 249, poz. 1830 oraz z 2007 r. Nr 133, poz. 920.

§ 1. Wprowadza się program zwalczania enzootycznej białaczki bydła, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1, będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2008—2010.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 18 grudnia 2007 r. (poz. 1852)**PROGRAM ZWALCZANIA ENZOOTYCZNEJ BIAŁACZKI BYDŁA
NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ****1. Określenie obszaru, na którym będzie obowiązywał program zwalczania enzootycznej białaczki bydła**

Program zwalczania enzootycznej białaczki bydła (Enzootic bovine leucosis — EBL), zwany dalej „programem”, wprowadza się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem województwa śląskiego i świętokrzyskiego oraz niektórych powiatów województwa dolnośląskiego (bolesławiecki, jaworski, jeleniogórski, Jelenia Góra, kamiennogórski, legnicki, Legnica, lubański, lubiński, lwówecki, polkowicki, wrocławski, zgorzelecki, złotoryjski), łódzkiego (brzeziński, łaski, łódzki, Łódź, opoczyński, pabianicki, pajęczański, piotrkowski, Piotrków Trybunalski, poddębicki, rawski, skierniewicki, Skierniewice, tomaszowski, wieluński, zduńskowolski), małopolskiego (brzeski, bocheński, chrzanowski, gorlicki, miechowski, myślenicki, oświęcimski, olkuski, tarnowski, Tarnów, wielicki), podkarpackiego (bieszczadzki, brzozowski, jasielski, krośnieński, Krosno, leski, leżajski, łańcucki, rzeszowski, Rzeszów, sanocki, strzyżowski), wielkopolskiego (jarockiński, kaliski, Kalisz, kolski, koniński, Konin, krotoszyński, ślępecki, turecki, wrzesiński), których obszar został uznany za urządowo wolny od enzootycznej białaczki bydła przez Komisję Europejską decyzją nr 2007/559/WE z dnia 2 sierpnia 2007 r. zmieniającą decyzję 2003/467/WE w odniesieniu do uznania niektórych regionów administracyjnych Polski za oficjalnie wolne od enzootycznej białaczki bydła (Dz. Urz. UE L 212 z 14.08.2007, str. 20). W związku z tym na wy-

żej wymienionych obszarach będą prowadzone działania mające na celu utrzymanie statusu obszaru wolnego od tej choroby. W przypadku stwierdzenia ognisk choroby na tym obszarze w trakcie działań mających na celu utrzymanie uzyskanego statusu będzie prowadzone jej zwalczanie w tych ogniskach.

Na obszarze powiatów pozostałych 14 województw będzie prowadzone zwalczanie enzootycznej białaczki bydła w celu uznania ich za urządowo wolne od tej choroby.

Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostanie podzielone na odpowiednie regiony w zależności od rodzaju statusu posiadanego przez dany region.

2. Okres trwania programu i określenie celu, który ma zostać osiągnięty do dnia jego zakończenia

Okres trwania programu jest zaplanowany na lata 2008—2010.

Celem programu jest doprowadzenie do uznania poszczególnych regionów za urządowo wolne od enzootycznej białaczki bydła. W regionach, w których uzyskanie statusu urządowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła będzie niemożliwe, celem programu jest poprawa sytuacji epizootycznej i stworzenie podstaw do uzyskania takiego statusu w przyszłości.

3. Harmonogramy działań dla poszczególnych województw

Wojewódzcy lekarze weterynarii przygotowują harmonogramy zwalczania enzootycznej białaczki bydła na obszarach poszczególnych regionów. Harmonogramy obejmują pełne lata kalendarzowe. Są one planami działań, które będą podejmowane w celu uznania poszczególnych regionów za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzootycznej białaczki bydła (Dz. U. Nr 30, poz. 260).

Harmonogramy będą obejmowały okres od 2008 do 2010 r., z uwzględnieniem corocznej ich aktualizacji, wynikającej z dynamiki zmian w zakresie sytuacji epizootycznej poszczególnych województw.

Harmonogramy przygotowane przez wojewódzkich lekarzy weterynarii obejmujące okres trwania programu zostaną przedstawione Głównemu Lekarzowi Weterynarii w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia. Coroczna aktualizacja harmonogramów, wraz ze wskazaniem planowanych na kolejny rok budżetowy środków finansowych, będzie dokonywana i przesyłana do Głównego Inspektoratu Weterynarii w terminie do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok, na który jest opracowany harmonogram.

4. Charakterystyka enzootycznej białaczki bydła oraz opis sytuacji epizootycznej w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie tej choroby

Enzootyczna białaczka bydła jest zakaźną chorobą bydła, wywoływaną przez wirus (bovine leukemia virus — BLV). Po zakażeniu zachodzą zmiany we krwi oraz następuje nowotworowy rozrost tkanki limfatycznej — limfosarkoma. Etap ten nazywany jest okresem przedklinicznym choroby, gdyż zmianom nie towarzyszą wyraźne objawy kliniczne. Na tym etapie choroba ma zwykle przebieg przewlekły, co oznacza, że od zakażenia do wystąpienia wyraźnych objawów klinicznych upływa okres od kilku miesięcy do kilku lat.

Objawy kliniczne enzootycznej białaczki bydła mają postać zmian nowotworowych w postaci guzów.

Najczęściej obserwowane przez właścicieli objawy kliniczne to:

- 1) powiększenie (obrzęk) powierzchniowych węzłów chłonnych — węzły są powiększone, w dotyku są twarde (zbite) o wyczuwalnej gładkiej powierzchni, przesuwalne i niebolesne. Węzły chłonne normalnie trudno lub wcale niewyczuwalne (tarczycowe, szyjne głębokie, pachowe oraz biodrowe, jak również krezki jelit i macicy) — w trakcie badania *per rectum*, stają się wyraźnie wyczuwalne i łatwe do lokalizacji;
- 2) wytrzeszcz gałki ocznej — zwykle jednostronny (powiększenie grudek chłonnych oczodołu);

3) zaburzenia krążenia — niedokrwistość, przyspieszenie akcji serca;

4) zaburzenia w układzie oddechowym — zwiększenie częstotliwości oddechów, duszność, kaszel.

Chorobie często towarzyszą:

- 1) ogólne zaburzenia trawienia — pojawiające się przewlekłe biegunki i niestrawność;
- 2) porażenia kończyn;
- 3) upośledzenie płodności prowadzące nawet do niepłodności.

Bydło raz zakażone wirusem enzootycznej białaczki bydła pozostaje jego nosicielem przez całe życie, mimo iż późniejsze wyniki badań serologicznych mogą być ujemne.

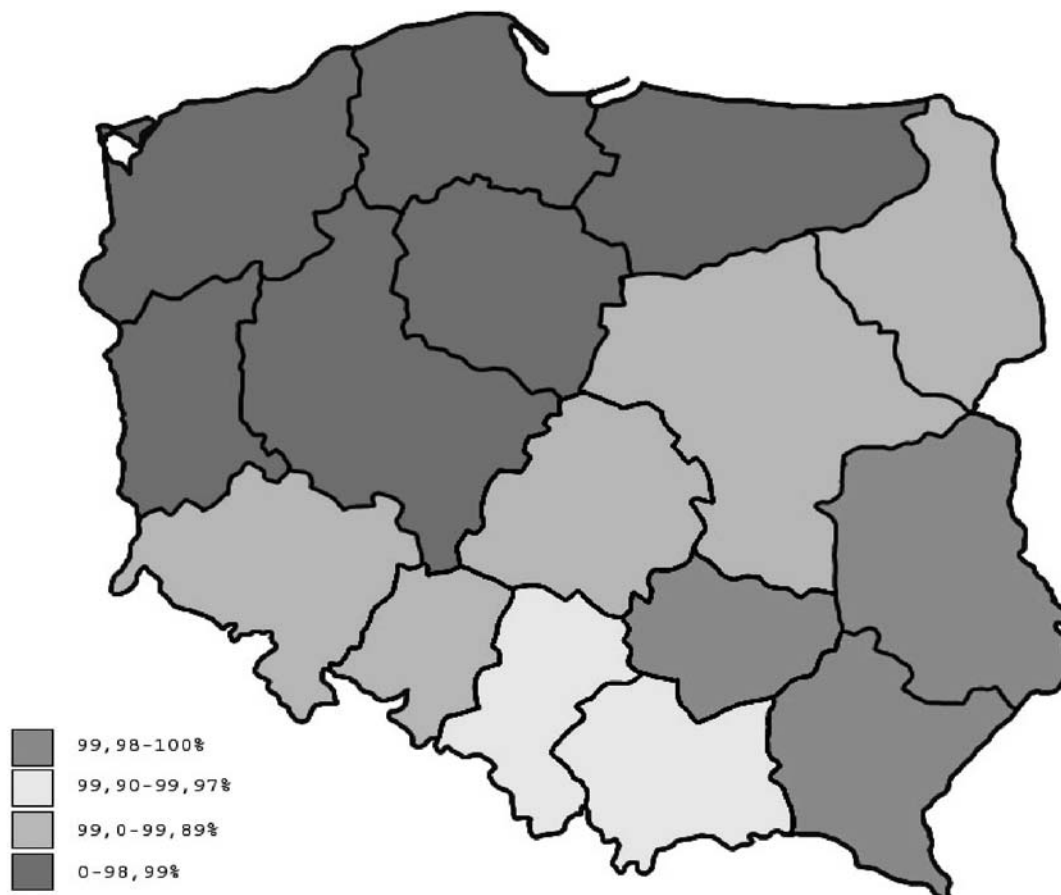
Większość przypadków enzootycznej białaczki bydła jest diagnozowana na etapie przedklinicznym. Do diagnostyki wykorzystuje się metody badania serologicznego. Opisywane w programie wielkości odnoszą się do tego etapu przebiegu choroby.

Guzowata postać białaczki bydła występuje w Rzeczypospolitej Polskiej bardzo rzadko. W 2004 r. odnotowano 12 potwierdzonych przypadków, natomiast w 2005 r. — 16, przede wszystkim w województwach warmińsko-mazurskim i kujawsko-pomorskim.

Sytuację epizootyczną w odniesieniu do enzootycznej białaczki bydła w Rzeczypospolitej Polskiej przedstawia tabela 1 oraz mapa 1, ilustrujące liczbę stad, w których nie występowała enzootyczna białaczka bydła.

Przedstawione na mapie 1 odniesienia do stad bydła dotyczą sytuacji z 2004 r. i dla potrzeb programu mogą mieć jedynie znaczenie orientacyjne. Odzwierciedlają one liczbę stad, w których nie występowała enzootyczna białaczka bydła, lecz ze względów formalnych nie wszystkie te stada uzyskały status stad urzędowo wolnych od tej choroby. W związku z tą sytuacją stada, w których nie występuje enzootyczna białaczka bydła, zostały podzielone, dla potrzeb stworzenia mapy, na dwie grupy:

- 1) pierwszą — obejmującą stada posiadające status urzędowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła przyznany zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 126, poz. 1058) oraz
- 2) drugą — obejmującą stada, w których nie stwierdzono tej choroby, ale nie zostały spełnione warunki niezbędne do uzyskania statusu stad urzędowo wolnych, zgodnie z wyżej wymienionym rozporządzeniem.

Mapa 1**Liczba stad, w których w 2004 r. nie występowała enzootyczna białaczka bydła.**

Na podstawie powyższych danych można przyjąć, że najlepsza sytuacja epizootyczna w odniesieniu do enzootycznej białaczki bydła została stwierdzona w województwach: lubelskim, podkarpackim i świętokrzyskim, natomiast najgorsza w województwach: kujawsko-pomorskim, lubuskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim oraz zachodniopomorskim.

Status prawny stad w odniesieniu do enzootycznej białaczki bydła, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt, jest przedstawiony w tabeli 1, odzwierciedlającej sytuację na koniec 2005 r.

Sytuację epizootyczną w odniesieniu do enzootycznej białaczki bydła w Rzeczypospolitej Polskiej w 2005 r. ilustrują następujące wykresy:

- 1) wykres 1 — liczba sztuk bydła zbadanych w 2005 r. w stosunku do populacji bydła w poszczególnych województwach, stanowiący załącznik nr 1 do programu;
- 2) wykres 2 — liczba zwierząt z dodatnimi wynikami uzyskanymi w 2005 r. w badaniach w kierunku enzootycznej białaczki bydła w stosunku do liczby zbadanych zwierząt, stanowiący załącznik nr 2 do programu;
- 3) wykres 3 — odsetek stad z dodatnimi wynikami badań wśród wszystkich stad zbadanych w 2005 r., stanowiący załącznik nr 3 do programu.

Tabela 1

Województwo	Stada urzędowo wolne	Stada nieposiadające statusu stad urzędowo wolnych			Stada zakażone	Suma
		którym do uzyskania uznania brakuje decyzji	którym do uzyskania uznania brakuje 1 badania	którym do uzyskania uznania brakuje 2 badań		
dolnośląskie	151	8 737	5 291	1 996	32	16 207
kujawsko-pomorskie	0	9 724	23 600	6 529	574	40 427
lubelskie	0	3 794	31 497	80 540	10	115 841
lubuskie	340	4 319	613	288	228	5 788
łódzkie	48	25 619	32 291	27 881	51	85 890
małopolskie	135	19	17 307	94 372	13	111 846
mazowieckie	0	178	3 364	142 003	542	146 087
opolskie	924	5 851	2 686	1 711	16	11 188
podkarpackie	2 183	1 611	39 039	52 351	13	95 197
podlaskie	395	1 942	13 561	47 800	198	63 896
pomorskie	561	6 140	3 817	9 889	2 167	22 574
śląskie	2 091	7 132	11 274	6 563	43	27 103
świętokrzyskie	719	5	11 074	59 305	12	71 115
warmińsko-mazurskie	4 224	3 776	10 806	5 532	668	25 006
wielkopolskie	3 244	16 192	24 456	7 489	1 287	52 668
zachodniopomorskie	394	4 150	793	4 444	1 280	11 061
Razem	15 409	99 189	231 469	548 693	7 134	901 894

5. Określenie statusu epizootycznego stad bydła oraz regionów objętych programem, a także warunki obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt pomiędzy stadami oraz regionami o różnym statusie epizootycznym

W zależności od sytuacji epizootycznej oraz prawnej poszczególnych stad bydła znajdujących się w gospodarstwach wyróżnia się następujące stada:

- 1) stado podejrzane o zakażenie enzoootyczną białaczką bydła, w którym powiatowy lekarz weterynarii stosuje środki, o których mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzoootycznej białaczki bydła;
- 2) stado zakażone enzoootyczną białaczką bydła (ognisko choroby), w którym stosuje się środki, o których mowa w § 4 rozporządzenia Ministra Rolnic-

twia i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzoootycznej białaczki bydła;

- 3) stado urzędowo wolne od enzoootycznej białaczki bydła, które uzyskało i zachowuje status stada urzędowo wolnego zgodnie z § 26 i 27 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt;
- 4) stado, którego status stada urzędowo wolnego od enzoootycznej białaczki bydła został zawieszony, gdyż będąc stadem urzędowo wolnym, przestało spełniać warunki określone w § 26 lub zachodzą okoliczności wymienione w § 28 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań we-

terytnaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt;

- 5) stado nieposiadające statusu stada urzędowo wolnego od enzootycznej białaczki bydła, które nie uzyskało statusu stada urzędowo wolnego zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt lub utraciło status stada urzędowo wolnego, gdyż nie są spełniane warunki określone w § 27 tego rozporządzenia, a jednocześnie nie jest to stado podejrzane o zakażenie enzootyczną białaczką bydła lub zakażone enzootyczną białaczką bydła (ognisko choroby).

W § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzootycznej białaczki bydła określono warunki, jakie powinny być spełnione, aby terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub region położony na tym terytorium mogły być uznane za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła, oraz warunki, które powinny być spełniane dla zachowania tego uznania.

Do stada uznanego za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła mogą być wprowadzane wyłącznie zwierzęta spełniające wymagania określone w § 27 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt.

Przemieszczanie bydła oraz uzyskiwanie przez stado statusu stad urzędowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła są objęte urzędową kontrolą stanu zdrowia bydła w obrocie krajowym. Przemieszczanie bydła odbywa się w następujący sposób:

- 1) warunkiem przemieszczenia bydła do stada urzędowo wolnego od enzootycznej białaczki ze stada posiadającego ten sam status jest zaopatrzenie bydła w świadectwo zdrowia, którego wzór jest określony w załączniku do rozporządzenia Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącego przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzwspólnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 94 z 31.03.2004, str. 44; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 43, str. 354), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 599/2004”;
- 2) do stada nieposiadającego statusu stada urzędowo wolnego od enzootycznej białaczki bydła mogą być wprowadzane zwierzęta, które:
  - a) pochodzą ze stad innych niż zakażone lub podejrzane o zakażenie,

b) uzyskują ujemne wyniki w badaniu w kierunku enzootycznej białaczki bydła, przeprowadzonym w okresie 30 dni przed opuszczeniem gospodarstwa pochodzenia — w przypadku bydła powyżej 12 miesiąca życia,

c) od czasu opuszczenia gospodarstwa pochodzenia do czasu przybycia do miejsca przeznaczenia nie miały kontaktu z bydłem o niższym statusie epizootycznym;

- 3) do stada nieposiadającego statusu stada urzędowo wolnego od enzootycznej białaczki bydła, jeżeli znajduje się w trakcie uzyskiwania takiego uznania na podstawie § 26 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt, mogą być wprowadzane zwierzęta, które pochodzą ze stad urzędowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła oraz zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu nr 599/2004.

Za czynności związane z wystawieniem świadectwa zdrowia pobiera się opłaty określone w przepisach rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 2, poz. 15).

W celu nadania stada statusu stada urzędowo wolnego od enzootycznej białaczki bydła powinny zostać spełnione warunki określone w § 26 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt.

Zgodnie z § 28 wyżej wymienionego rozporządzenia uznanie stada bydła za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła zawiesza się, jeżeli:

- 1) warunki, o których mowa w § 26 tego rozporządzenia, nie są spełniane lub
- 2) w wyniku przeprowadzonych badań w kierunku enzootycznej białaczki bydła lub badań klinicznych co najmniej jedno zwierzę jest podejrzane o enzootyczną białaczkę bydła, przy czym zwierzę to niezwłocznie zabija się.

W celu uchylecia zawieszenia uznania stada za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła powinny zostać spełnione warunki określone w § 29 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt.

Jeżeli w stadzie, z którego pochodzi jedno zwierzę, które reagowało dodatnio w badaniu w kierunku enzoptycznej białaczki bydła lub było podejrzane o zakażenie tą chorobą, krowa dodatnio reagująca w badaniu w kierunku enzoptycznej białaczki bydła urodziła cielę, powiatowy lekarz weterynarii może odstąpić od konieczności uboju tego cielęcia, jeżeli zostanie ono oddzielone od krowy bezpośrednio po urodzeniu. W takim przypadku powinno ono jednak pozostawać w gospodarstwie, a po ukończeniu 24 miesiąca życia, zostać poddane 2 badaniom przeprowadzonym w odstępie nie krótszym niż 4 miesiące i nie dłuższym niż 12 miesięcy. Powiatowy lekarz weterynarii może następnie odstąpić od powyższego postępowania pod warunkiem, że cielę zostanie skierowane do uboju pod urzędowym nadzorem. Do czasu uzyskania ujemnego wyniku badania zwierzęcia stado jest stadem o statusie zawieszonym. Ponadto w tym stadzie wszystkie zwierzęta powyżej 12 miesiąca życia zostają poddane 2 badaniom w kierunku enzoptycznej białaczki bydła przeprowadzonym w odstępie nie krótszych niż 4 miesiące i nie dłuższych niż 12 miesięcy, po upływie co najmniej 3 miesięcy od dnia usunięcia ze stada zwierzęcia reagującego dodatnio, a wyniki tych badań są ujemne oraz przeprowadzono dochodzenie epizootyczne i wszystkie stada powiązane epizootycznie ze stadem zakażonym zostały poddane badaniom w kierunku enzoptycznej białaczki bydła.

Jeżeli w stadzie, z którego pochodzą co najmniej dwa zwierzęta, które reagowały dodatnio w badaniu w kierunku enzoptycznej białaczki bydła lub były podejrzane o zakażenie tą chorobą, krowy dodatnio reagujące w badaniu w kierunku enzoptycznej białaczki bydła urodziły cielęta, powiatowy lekarz weterynarii może odstąpić od konieczności uboju tych cieląt pod warunkiem, że zostaną one oddzielone od zarażonych krów bezpośrednio po urodzeniu. W takim przypadku cielęta te muszą jednak pozostawać w gospodarstwie, a po ukończeniu 24 miesiąca życia zostać poddane 2 testom przeprowadzonym w odstępie nie krótszym niż 4 miesiące i nie dłuższym niż 12 miesięcy. Powiatowy lekarz weterynarii może następnie odstąpić od powyższego postępowania pod warunkiem, że wspomniane cielęta zostaną skierowane do uboju pod urzędowym nadzorem. Do czasu uzyskania ujemnego wyniku badania zwierzęcia stado jest stadem o statusie zawieszonym. Ponadto w tym stadzie wszystkie zwierzęta powyżej 12 miesiąca życia zostają poddane 2 badaniom w kierunku enzoptycznej białaczki bydła przeprowadzonym w odstępie nie krótszych niż 4 miesiące i nie dłuższych niż 12 miesięcy, po upływie co najmniej 3 miesięcy od dnia usunięcia ze stada zwierzęcia reagującego dodatnio, a wyniki tych badań są ujemne oraz przeprowadzono dochodzenie epizootyczne i wszystkie stada powiązane epizootycznie ze stadem zakażonym zostały poddane badaniom w kierunku enzoptycznej białaczki bydła.

W celu nadania stada zakażonemu enzoptyczną białaczką bydła, które wcześniej nie było uznane za stado urzędowo wolne od tej choroby, tego statusu przeprowadza się kolejno następujące czynności:

- 1) zabija się lub poddaje ubojowi zwierzęta, u których stwierdzono chorobę, zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 2 lit. d

rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzoptycznej białaczki bydła. Stosownie do art. 24 ust. 2 dyrektywy Rady 78/52/EWG z dnia 13 grudnia 1977 r. ustanawiającej wspólnotowe kryteria w odniesieniu do krajowych planów przyspieszonego zwalczania brucelozы, gruźlicy i enzoptycznej białaczki bydła (Dz. Urz. WE L 15 z 19.01.1978, str. 34, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 3, str. 181, z późn. zm.) zabicie lub poddanie ubojowi zwierząt powinno nastąpić przed upływem 30 dni od dnia, w którym decyzja powiatowego lekarza weterynarii stała się wykonalna;

- 2) oczyszcza i odkaża pomieszczenia oraz miejsca, w których zwierzęta były utrzymywane, miejsca załadunku oraz środki transportu i przedmioty, które miały kontakt z tymi zwierzętami lub produktami pochodzącymi od tych zwierząt, zgodnie z § 4 ust. 3 wyżej wymienionego rozporządzenia;
- 3) urzędowy lekarz weterynarii przeprowadza pierwsze badanie w kierunku enzoptycznej białaczki bydła po upływie co najmniej 3 miesięcy od dnia, w którym z ogniska choroby usunięto ostatnie zwierzę, u którego stwierdzono chorobę, zgodnie z § 5 pkt 2 lit. a wyżej wymienionego rozporządzenia;
- 4) urzędowy lekarz weterynarii przeprowadza drugie badanie w kierunku enzoptycznej białaczki bydła po upływie co najmniej 4 miesięcy, nie później jednak niż przed upływem 12 miesięcy od dnia wykonania pierwszego badania, zgodnie z § 5 pkt 2 lit. b wyżej wymienionego rozporządzenia;
- 5) powiatowy lekarz weterynarii stwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, wygaszenie ogniska choroby, zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzoptycznej białaczki bydła;
- 6) powiatowy lekarz weterynarii stwierdza spełnienie warunków określonych w § 26 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt;
- 7) powiatowy lekarz weterynarii stwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej na podstawie art. 5 ust. 7 oraz art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, uzyskanie przez stado statusu stada urzędowo wolnego od enzoptycznej białaczki bydła.

6. Działania, które podejmuje się w przypadku podejrzenia wystąpienia lub stwierdzenia enzoptycznej białaczki bydła w stadzie

Sposób postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia lub stwierdzenia enzoptycznej białaczki bydła w stadzie jest określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzoptycznej białaczki bydła.

7. Wykaz stad bydła objętych programem

Na potrzeby programu, przez cały okres jego trwania, powiatowi lekarze weterynarii prowadzą wykaz przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła w stadzie dla stad bydła objętych programem, wraz z określeniem statusu epizootycznego każdego stada, zgodnie z rozdziałem 5 programu. W przypadku stada nieposiadającego statusu stada urzędowo wolnego od enzootycznej białaczki bydła, które ubiega się o uzyskanie takiego statusu, w wykazie należy wpisać, ile razy i w jakich odstępach czasu zwierzęta w tym stadzie były poddane badaniu w kierunku enzootycznej białaczki bydła. Wzór wykazu przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła w stadzie został określony w załączniku nr 4 do programu.

Wykazy zawierające dane na dzień wejścia w życie programu zostaną sporządzone przez powiatowych lekarzy weterynarii. W terminie miesiąca od dnia wejścia w życie rozporządzenia powiatowy lekarz weterynarii przekazuje wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii wykaz przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła na obszarze powiatu, zawierający zbiorcze dane z wykazów przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła w stadach. Wzór wykazu przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła na obszarze powiatu został określony w załączniku nr 5 do programu. Wojewódzcy lekarze weterynarii sporządzają na ich podstawie wykazy przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła na obszarze województwa i przekazują je Głównemu Lekarzowi Weterynarii w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia. Wzór wykazu przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła na obszarze województwa został określony w załączniku nr 6 do programu.

Wykaz przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła w stadzie jest aktualizowany na bieżąco. Wykazy przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła na obszarze powiatu i województwa są aktualizowane raz w roku. Stanowią one podstawę wprowadzenia zmian w harmonogramach zwalczania enzootycznej białaczki bydła.

Wykazy przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła na obszarze:

- 1) powiatu — powiatowi lekarze weterynarii przekazują właściwym miejscowo wojewódzkim lekarzom weterynarii, najpóźniej do końca lutego danego roku za rok ubiegły;
- 2) województwa — wojewódzcy lekarze weterynarii przekazują Głównemu Lekarzowi Weterynarii, najpóźniej do końca marca danego roku za rok ubiegły.

Wykazy przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła na obszarze powiatu i na obszarze województwa stanowią podstawę do planowania środków finansowych z budżetu państwa niezbędnych na realizację programu.

8. Analiza szacunkowych kosztów oraz przewidywanych korzyści wynikających z wprowadzenia programu

Enzootyczna białaczka bydła jest chorobą zakaźną zwierząt podlegającą obowiązkowi zwalczania zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842) koszty działalności Inspekcji Weterynaryjnej i wykonywania zadań, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy, są pokrywane z budżetu państwa. Z przepisu art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy wynika, że do tych zadań należy zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych. Ze względu na zespolenie finansowe wojewódzkich lekarzy weterynarii pod zwierzchnictwem wojewody środki na realizację zadań Inspekcji Weterynaryjnej w województwie znajdują się w budżecie wojewody.

Ponadto art. 12 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy przewiduje wyodrębnienie w budżetach wojewodów środków na realizację niektórych zadań Inspekcji Weterynaryjnej. Przepis ten wymienia między innymi zadania polegające na zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i chorób odzwierzęcych podlegających obowiązkowi zwalczania, w tym na odszkodowania, zapomogi i nagrody oraz zadania wynikające z planów gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

Szczegółowy katalog wydatków ponoszonych przez inspektoraty weterynarii na realizację wymienionych zadań, które mogą być finansowane ze środków wyodrębnionych w budżetach wojewodów, określa minister właściwy do spraw rolnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Katalog ten obejmuje w szczególności wydatki na:

- 1) zakup odczynników, testów i innych materiałów do badań laboratoryjnych;
- 2) zakup produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów stosowanych w medycynie weterynaryjnej, a także sprzętu jednorazowego użytku, niezbędnych do wykonywania zabiegów profilaktycznych lub diagnostycznych oraz pobierania próbek do badań laboratoryjnych;
- 3) dojazd w celu pobrania próbek oraz dowóz próbek do laboratorium;
- 4) transport zwierząt do rzeźni w celu poddania ich ubojowi związanemu ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, dokonanie takiego uboju, odkażanie rzeźni po takim uboju, zastosowanie odpowiednich technologii przetwarzania mięsa oraz unieszkodliwianie ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego;

- 5) unieszkodliwianie przez wyspecjalizowane podmioty gospodarcze odpadów powstałych przy badaniach laboratoryjnych chorób zakaźnych i chorób odzwierzęcych;
- 6) odkażanie przez wyspecjalizowane podmioty gospodarcze pomieszczeń, miejsc utrzymywania zwierząt, środków transportu oraz miejsc załadunku i miejsc przeprowadzania zwierząt, zarządzane przez powiatowego lekarza weterynarii;
- 7) odszkodowania, zapomogi i nagrody za zwierzęta zabite lub poddane ubojowi z nakazu powiatowego lekarza weterynarii lub padłe z powodu zachorowania na chorobę zakaźną podlegającą obowiązkowi zwalczania, odszkodowania za zniszczone z nakazu powiatowego lekarza weterynarii produkty pochodzenia zwierzęcego, pasze i sprzęt, które nie mogą być poddane odkażeniu;
- 8) wynagrodzenia i dojazdy rzeczoznawców powołanych do oszacowania wartości rynkowej zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, pasz i sprzętu, niezbędnych do ustalenia wysokości odszkodowań, o których mowa w pkt 7;
- 9) badania laboratoryjne zlecone do wykonania laboratoriom innym niż zakłady higieny weterynaryjnej;
- 10) wynagrodzenia lekarzy weterynarii i innych osób wyznaczonych przez powiatowego lekarza weterynarii do wykonywania określonych czynności związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, chorób odzwierzęcych lub biologicznych czynników chorobotwórczych wywołujących te choroby, zwrot kosztów dojazdu do miejsca wykonania czynności oraz użytych produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów stosowanych w medycynie weterynaryjnej.

Stosownie do art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt za bydło zabite lub poddane ubojowi z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej albo za bydło padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez te organy przy zwalczaniu enzootycznej białaczki bydła przysługuje odszkodowanie z budżetu państwa. Odszkodowanie, co do zasady, przysługuje w wysokości wartości rynkowej zwierząt.

Odszkodowanie ze środków budżetu państwa przysługuje również za zniszczone z nakazu organu Inspekcji Weterynaryjnej produkty pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego, pasze oraz sprzęt, które nie mogą być poddane odkażeniu. Wysokość odszkodowania określa się na podstawie średniej z trzech kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz dwóch rzeczoznawców wyznaczonych przez tego lekarza z prowadzonej przez niego listy rzeczoznawców.

Posiadaczowi zwierząt nie będzie przysługiwało odszkodowanie, jeżeli nie dopełni on obowiązków lub zakazów przewidzianych w art. 42 ust. 1 pkt 1 ustawy

z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt albo obowiązków nałożonych na niego przez organ Inspekcji Weterynaryjnej na podstawie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 tej ustawy. Odszkodowanie nie będzie przysługiwało również w przypadku, gdy posiadacz wprowadził do swojego gospodarstwa bydło, o którym wiedział, że jest chore lub podejrzane o chorobę, oraz w przypadku świadomego wyprowadzenia bydła z gospodarstwa, z naruszeniem przepisów obowiązujących w tym zakresie.

Odszkodowanie nie przysługuje także podmiotom prowadzącym działalność w zakresie zarobkowego przewozu zwierząt lub przewozu zwierząt, wykonywanego w związku z prowadzeniem innej działalności gospodarczej, organizowania targów, wystaw, pokazów lub konkursów zwierząt, obrotu zwierzętami, pośrednictwa w tym obrocie, skupu zwierząt, obrotu paszami, uboju zwierząt rzeźnych lub produkcji mięsa oraz zbierania, transportowania, przechowywania, operowania, przetwarzania oraz wykorzystywania lub usuwania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Podmioty te we własnym zakresie ponoszą ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej związanej ze zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego.

O przyznaniu lub odmowie przyznania odszkodowania rozstrzyga, w drodze decyzji administracyjnej, powiatowy lekarz weterynarii. Decyzja przyznająca odszkodowanie jest ostateczna, a więc nie przysługuje od niej odwołanie do wojewódzkiego lekarza weterynarii. Posiadacz zwierząt, za za które przysługuje odszkodowanie stosownie do wskazanych wyżej przepisów, niezadowolony z wysokości odszkodowania może jednak, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji, wnieść powództwo do sądu rejonowego.

Jako dodatkowy środek wyrównania strat powstałych w wyniku choroby zakaźnej ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt przewiduje możliwość przyznania zapomogi za zwierzę. Zapomoga przysługuje za bydło, które padło w wyniku choroby zakaźnej objętej obowiązkiem zwalczania, zanim organ Inspekcji Weterynaryjnej otrzymał informację o zgłoszeniu. Zapomogę przyznaje się w wysokości 2/3 wartości rynkowej zwierzęcia.

Osobom, które przyczyniły się do szybkiej likwidacji choroby zakaźnej, a którym nie przysługuje odszkodowanie, może być przyznana nagroda. Nagrodę przyznaje wojewódzki lekarz weterynarii na wniosek powiatowego lekarza weterynarii.

Koszty związane z realizacją programu to:

- 1) koszty odszkodowań za bydło zabite lub poddane ubojowi;
- 2) koszty badań w kierunku enzootycznej białaczki bydła;
- 3) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców dokonujących oszacowania wartości zwierząt przeznaczonych do uboju.

A. Koszty odszkodowań wypłacanych za bydło zabite lub poddane ubojowi

Koszty odszkodowań wypłacanych za bydło zabite lub poddane ubojowi w 2008 r. będą ustalane na podstawie kosztów poniesionych na te cele w roku 2007 i latach poprzednich.

W roku 2007 w pierwszej kolejności zostały poddane ubojowi sztuki bydła dodatkowo reagujące w badaniu laboratoryjnym w kierunku enzootycznej białaczki bydła, które nie zostały poddane ubojowi w latach po-

przednich. Średnią kwotę dopłaty obliczoną na podstawie danych z poprzednich lat, jak również na podstawie aktualnych notowań rynkowych, określono na 2 000 zł.

W 2007 r. zostały zabite wszystkie sztuki bydła z objawami klinicznymi oraz poddane ubojowi wszystkie sztuki bydła dodatkowo reagujące w badaniu laboratoryjnym w kierunku enzootycznej białaczki bydła.

Tabela 2 zawiera szacunkowe koszty odszkodowań za bydło zabite lub poddane ubojowi w 2007 r.

Tabela 2

Województwo	Liczba sztuk zakażonych, za które nie wypłacono odszkodowania do dnia 1 stycznia 2007 r.	Przewidywana liczba sztuk bydła zakażonych w 2007 r.	Łączna przewidywana liczba sztuk bydła, za które należy wypłacić odszkodowanie w 2007 r.	Koszt odszkodowań w 2007 r. (w złotych)
Dolnośląskie	0	114	114	228 000,00
Kujawsko-Pomorskie	1 963	1 008	2 971	5 942 000,00
Lubelskie	0	68	68	136 000,00
Lubuskie	0	154	154	308 000,00
Łódzkie	0	204	204	408 000,00
Małopolskie	0	82	82	164 000,00
Mazowieckie	0	200	200	400 000,00
Opolskie	0	88	88	176 000,00
Podkarpackie	0	79	79	158 000,00
Podlaskie	0	390	390	780 000,00
Pomorskie	1 615	1 065	2 680	5 360 000,00
Śląskie	0	55	55	110 000,00
Świętokrzyskie	0	60	60	120 000,00
Warmińsko-Mazurskie	1 361	430	1 791	3 582 000,00
Wielkopolskie	5 024	1 288	6 312	12 624 000,00
Zachodniopomorskie	3 062	1 322	4 384	8 768 000,00
W tym liczba sztuk bydła z podejrzeniem białaczki guzowatej		20	20	4 000,00
Razem	13 025	6 627	19 652	39 304 000,00

Dodatkowym kosztem związanym z wypłatą odszkodowań za bydło przeznaczone do zabicia lub uboju jest koszt pracy rzeczoznawców dokonujących oszacowania rynkowej wartości zwierzęcia, za które będzie wypłacone odszkodowanie. Jest to wydatek ponoszony przez Inspekcję Weterynaryjną. Koszt ten wynosi średnio około 14,76 zł za godzinę pracy rzeczoznawcy.

Przyjmuje się, że oszacowanie wartości każdej sztuki bydła przeznaczonej do zabicia lub uboju wymaga około godziny pracy rzeczoznawców. Oznacza to, że koszty wyceny jednego zwierzęcia przez dwóch rzeczoznawców wyniosą 29,52 zł.

Ponadto wydatkiem związanym z oszacowaniem wartości zwierzęcia jest zwrot kosztów podróży rzeczoznawców, na zasadach określonych w przepisach w sprawie wysokości oraz zasad ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce strefy budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju. Szacunkowo przyjęto zwrot kosztów dojazdu na odległość łączną 20 km w wysokości 15,70 zł.

Łączne koszty związane z pracą rzeczoznawców przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3

Rok	Liczba sztuk zwierząt przeznaczonych do uboju	Koszty dojazdów (w złotych)	Koszt pracy rzeczoznawców (w złotych)	Suma kosztów (w złotych)
2007	19 652	617 073	580 127	1 197 200

B. Koszty badań laboratoryjnych w kierunku enzoptycznej białaczki bydła

Wysokość kosztów badań laboratoryjnych w kierunku enzoptycznej białaczki bydła w poszczególnych województwach może być różna ze względu na strukturę stad. Struktura stad ma znaczący wpływ na średni koszt dojazdu do stada w celu pobrania materiału do badania, na rodzaj używanego testu (AGID, ELISA) i liczbę koniecznych powtórzeń badania. Wysokość całkowitych kosztów przeprowadzenia badania w poszczególnych województwach będzie różna ze względu na średnią cenę pobrania jednej próby, która wynika z różnej średniej liczby zwierząt w stadzie w poszczególnych województwach.

Na koszt wykonania jednego badania składa się:

- 1) koszt dojazdu;
- 2) koszt jednorazowego przyrządu do pobierania krwi (PPKZ);
- 3) koszt pobrania próbki krwi;
- 4) koszt badania laboratoryjnego.

C. Szacunkowe koszty dojazdu lekarzy weterynarii do stad w celu pobrania próbek do badań laboratoryjnych w kierunku enzoptycznej białaczki bydła w poszczególnych województwach

Tabela 4

Województwo	Koszt dojazdu do 1 badania (w złotych)
1	2
Dolnośląskie	0,26
Kujawsko-Pomorskie	0,51
Lubelskie	0,75
Lubuskie	0,51
Łódzkie	0,48
Małopolskie	0,30
Mazowieckie	0,13
Opolskie	0,40

1	2
Podkarpackie	0,83
Podlaskie	0,33
Pomorskie	0,53
Śląskie	1,58
Świętokrzyskie	0,68
Warmińsko-Mazurskie	0,41
Wielkopolskie	0,33
Zachodniopomorskie	0,59

D. Szacunkowy koszt zakupu jednorazowego przyrządu do pobierania krwi (PPKZ)

Tabela 5

Województwo	Koszt PPKZ (w złotych)
Dolnośląskie	0,65
Kujawsko-Pomorskie	0,58
Lubelskie	0,67
Lubuskie	0,72
Łódzkie	0,59
Małopolskie	0,73
Mazowieckie	0,73
Opolskie	0,51
Podkarpackie	0,70
Podlaskie	0,70
Pomorskie	0,53
Śląskie	0,67
Świętokrzyskie	0,70
Warmińsko-Mazurskie	0,45
Wielkopolskie	0,66
Zachodniopomorskie	0,71

E. Szacunkowy koszt pobrania próbki krwi do badania laboratoryjnego w kierunku enzootycznej biaczki bydła

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wy-

znaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. Nr 178, poz. 1837, z późn. zm.) wynagrodzenie za pobranie krwi lub mleka ssaka wynosi:

- 1) 15 zł — za pierwszą sztukę w stadzie,
- 2) 4,50 zł — za każde zwierzę od 2 do 5 sztuk,
- 3) 3,40 zł — za każde następne zwierzę powyżej 5 sztuk.

F. Średni koszt pobierania prób, obliczony na podstawie średniej liczby sztuk bydła powyżej 2 roku życia w stadzie

Tabela 6

Województwo	Oszacowana średnia liczba w stadzie sztuk bydła powyżej 2 roku życia	Średni koszt pobrania próby od 1 zwierzęcia (w złotych)
Dolnośląskie	3	8,00
Kujawsko-Pomorskie	5	6,60
Lubelskie	3	8,00
Lubuskie	5	6,60
Łódzkie	4	7,13
Małopolskie	2	9,75
Mazowieckie	5	6,60
Opolskie	5	6,60
Podkarpackie	2	9,75
Podlaskie	7	5,69
Pomorskie	4	7,13
Śląskie	3	8,00
Świętokrzyskie	2	9,75
Warmińsko-Mazurskie	8	5,40
Wielkopolskie	6	6,07
Zachodniopomorskie	5	6,60

G. Szacunkowy koszt badania laboratoryjnego 1 próby w kierunku enzootycznej białaczki bydła

Tabela 7

Województwo	Koszt badania laboratoryjnego 1 próbki (w złotych)
1	2
Dolnośląskie	1,54
Kujawsko-Pomorskie	2,93
Lubelskie	1,96
Lubuskie	4,09
Łódzkie	5,78
Małopolskie	2,13

1	2
Mazowieckie	1,66
Opolskie	3,45
Podkarpackie	2,31
Podlaskie	1,53
Pomorskie	1,69
Śląskie	2,85
Świętokrzyskie	1,78
Warmińsko-Mazurskie	3,59
Wielkopolskie	1,49
Zachodniopomorskie	2,89

H. Szacunkowy koszt wykonania jednego badania w kierunku enzoptycznej białaczki bydła

Koszty wskazane w tabelach 4—7 składają się na szacunkowy koszt wykonania jednego badania, który w poszczególnych województwach kształtuje się następująco:

Tabela 8

Województwo	Szacunkowy koszt wykonania 1 badania (w złotych)
Dolnośląskie	10,45
Kujawsko-Pomorskie	10,62
Lubelskie	11,38
Lubuskie	11,92
Łódzkie	13,98
Małopolskie	12,91
Mazowieckie	9,12
Opolskie	10,96
Podkarpackie	13,59
Podlaskie	8,25
Pomorskie	9,88
Śląskie	13,10
Świętokrzyskie	12,91
Warmińsko-Mazurskie	9,85
Wielkopolskie	8,55
Zachodniopomorskie	10,79

I. Koszty badań w poszczególnych stadach ujętych w tabeli 1

Koszty badań przeprowadzonych w poszczególnych stadach będą porównywalne z kosztami takich badań, które wykonano w 2007 r. Koszty te przedstawiały się następująco:

1) badania w stadach urzędowo wolnych od enzoptycznej białaczki bydła oraz w stadach spełniających warunki dla stad urzędowo wolnych, dla których nie zostały wydane decyzje powiatowego lekarza weterynarii o przyznaniu takiego statusu;

Badania 1/3 stad rocznie
Tabela 9

Województwo	Liczba zwierząt do zbadania w 2007 r.	Jednostkowy koszt badania (w złotych)	Koszt badań w 2007 r. (w złotych)
Dolnośląskie	8 888	10,45	92 880
Kujawsko-Pomorskie	16 206	10,62	172 108
Lubelskie	3 794	11,38	43 176
Lubuskie	7 765	11,92	92 559
Łódzkie	34 222	13,98	478 424
Małopolskie	102	12,91	1 317
Mazowieckie	296	9,12	2 700
Opolskie	11 291	10,96	123 749
Podkarpackie	2 529	13,59	34 369
Podlaskie	5 453	8,25	44 987
Pomorskie	8 934	9,88	88 268
Śląskie	9 223	13,10	120 821
Świętokrzyskie	482	12,91	6 223
Warmińsko-Mazurskie	21 333	9,85	210 130
Wielkopolskie	38 872	8,55	332 356
Zachodniopomorskie	7 573	10,79	81 713
Razem	176 963		1 925 780*

* Wyliczone kwoty zostały zaokrąglone do pełnych złotych.

2) stada, którym do uzyskania uznania za stado urzędowo wolne od enzoptycznej białaczki bydła brakuje 1 badania.

Badanie wszystkich stad tej kategorii w celu uzyskania uznania za stado urzędowo wolne od enzoptycznej białaczki bydła.

Badanie 1/3 stad rocznie
Tabela 10

Województwo	Liczba badań w 2007 r.	Jednostkowy koszt badania (w złotych)	Koszt badań w 2007 r. (w złotych)
1	2	3	4
Dolnośląskie	5 291	10,45	55 291
Kujawsko-Pomorskie	39 333	10,62	417 716

1	2	3	4
Lubelskie	31 497	11,38	358 436
Lubuskie	1 021	11,92	12 170
Łódzkie	43 054	13,98	601 894
Małopolskie	11 538	12,91	148 956
Mazowieckie	5 606	9,12	51 126
Opolskie	4 476	10,96	49 057
Podkarpackie	26 026	13,59	353 693
Podlaskie	31 642	8,25	261 047
Pomorskie	5 089	9,88	50 279
Świętokrzyskie	7 382	12,91	95 302
Warmińsko-Mazurskie	28 816	9,85	283 838
Wielkopolskie	48 912	8,55	418 198
Zachodniopomorskie	1 321	10,79	14 253
Razem	291 004		3 171 256*

* Wyliczone kwoty zostały zaokrąglone do pełnych złotych.

3) stada, którym do uzyskania uznania za stada urzędowo wolne od enzoptycznej białaczki bydła brakuje 2 badań;

Tabela 11

Województwo	Liczba badań w 2007 r.	Jednostkowy koszt badania (w złotych)	Koszt badań w 2007 r. (w złotych)
1	2	3	4
Dolnośląskie	5 988	10,45	62 575
Kujawsko-Pomorskie	32 645	10,62	346 690
Lubelskie	161 080	11,38	1 833 090
Lubuskie	1 500	11,92	17 880
Łódzkie	100 000	13,98	1 398 000
Małopolskie	125 829	12,91	1 624 457
Mazowieckie	225 000	9,12	2 052 000
Opolskie	6 500	10,96	71 240
Podkarpackie	69 801	13,59	948 600
Podlaskie	334 600	8,25	2 760 450
Pomorskie	24 000	9,88	237 120
Świętokrzyskie	79 073	12,91	1 020 837

1	2	3	4
Warmińsko-Mazurskie	24 000	9,85	236 400
Wielkopolskie	18 000	8,55	153 900
Zachodniopomorskie	12 500	10,79	134 875
Razem	1 220 516		12 898 114*

* Wyliczone kwoty zostały zaokrąglone do pełnych złotych.

4) stada zakażone enzootyczną białaczką bydła.

W stadach zakażonych, po usunięciu sztuk chorych, przeprowadza się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 lutego 2005 r. w sprawie zwalczania enzootycznej białaczki

bydła 2 badania zwierząt powyżej 12 miesiąca życia, aż do uwolnienia stad od enzootycznej białaczki bydła, a po wygaszeniu ogniska choroby przeprowadza się badania zwierząt powyżej 24 miesiąca życia w celu uzyskania uznania stada za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła.

Tabela 12

Województwo	Liczba badań w 2007 r.	Jednostkowy koszt badania (w złotych)	Koszt badania w 2007 r. (w złotych)
Dolnośląskie	150	10,45	1 568
Kujawsko-Pomorskie	3 200	10,62	33 984
Lubelskie	70	11,38	797
Lubuskie	2 600	11,92	30 992
Łódzkie	400	13,98	5 592
Małopolskie	60	12,91	775
Mazowieckie	5 000	9,12	45 600
Opolskie	200	10,96	2 192
Podkarpackie	80	13,59	1 087
Podlaskie	3 000	8,25	24 750
Pomorskie	15 000	9,88	148 200
Śląskie	400	13,10	5 240
Świętokrzyskie	50	12,91	646
Warmińsko-Mazurskie	9 000	9,85	88 650
Wielkopolskie	15 000	8,55	128 250
Zachodniopomorskie	15 000	10,79	161 850
Razem	69 210		680 173*

* Wyliczone kwoty zostały zaokrąglone do pełnych złotych.

J. Koszty realizacji programu

Szacunkowe koszty realizacji programu zostaną dostosowane do wielkości wydatków przeznaczonych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawach budżetowych na kolejne lata realizacji programu.

Koszt programu w kolejnych latach jego realizacji będzie zależał od rozwoju sytuacji epizootycznej, trudnej do przewidzenia, szczególnie w województwach, w których procent zakażenia stad jest wysoki. Trudno przewidzieć, ile sztuk dodatkowo reagujących zostanie wykrytych w trakcie badań prowadzonych w zakażonych stadach.

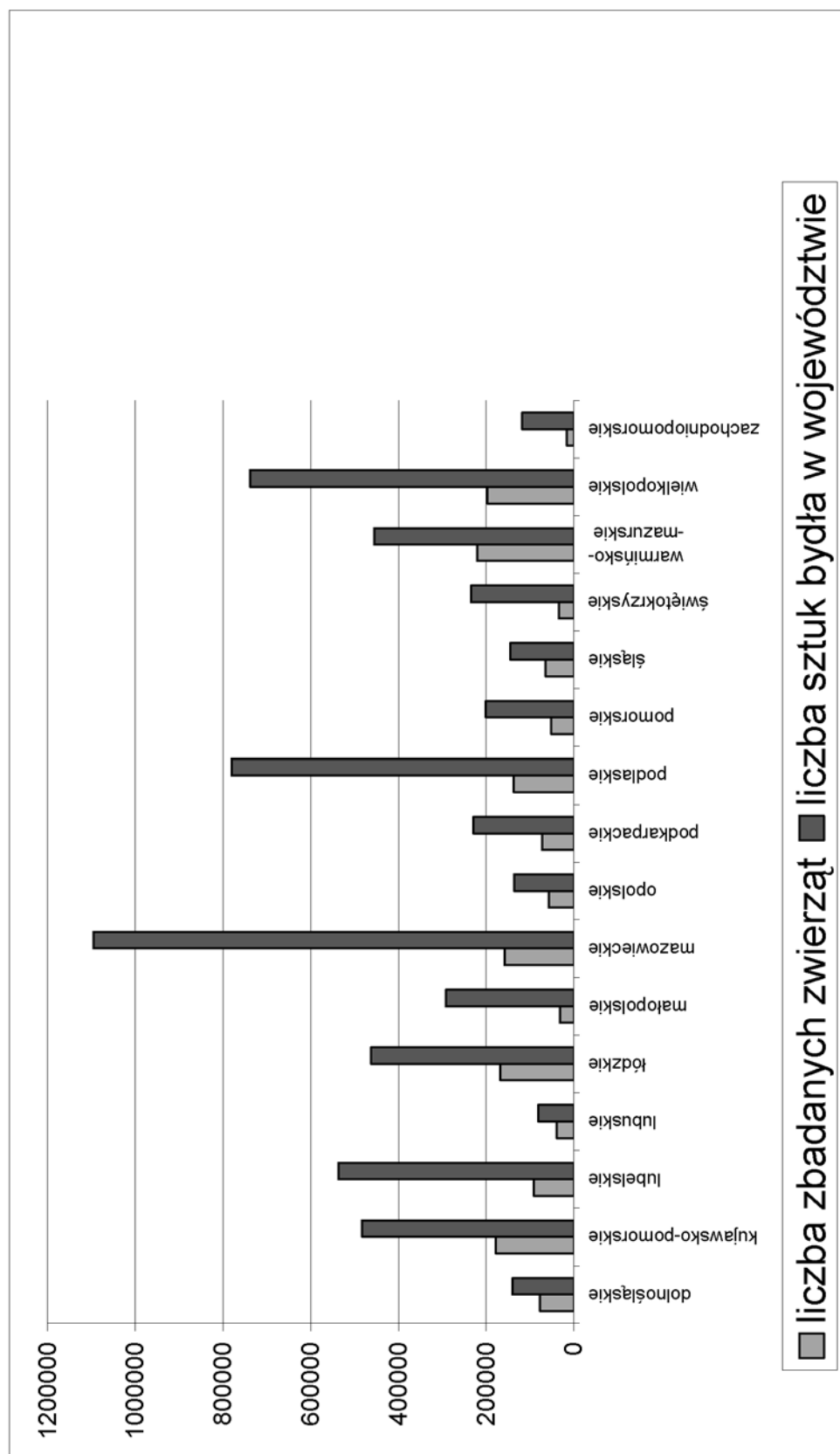

K. Korzyści wynikające z wprowadzenia programu

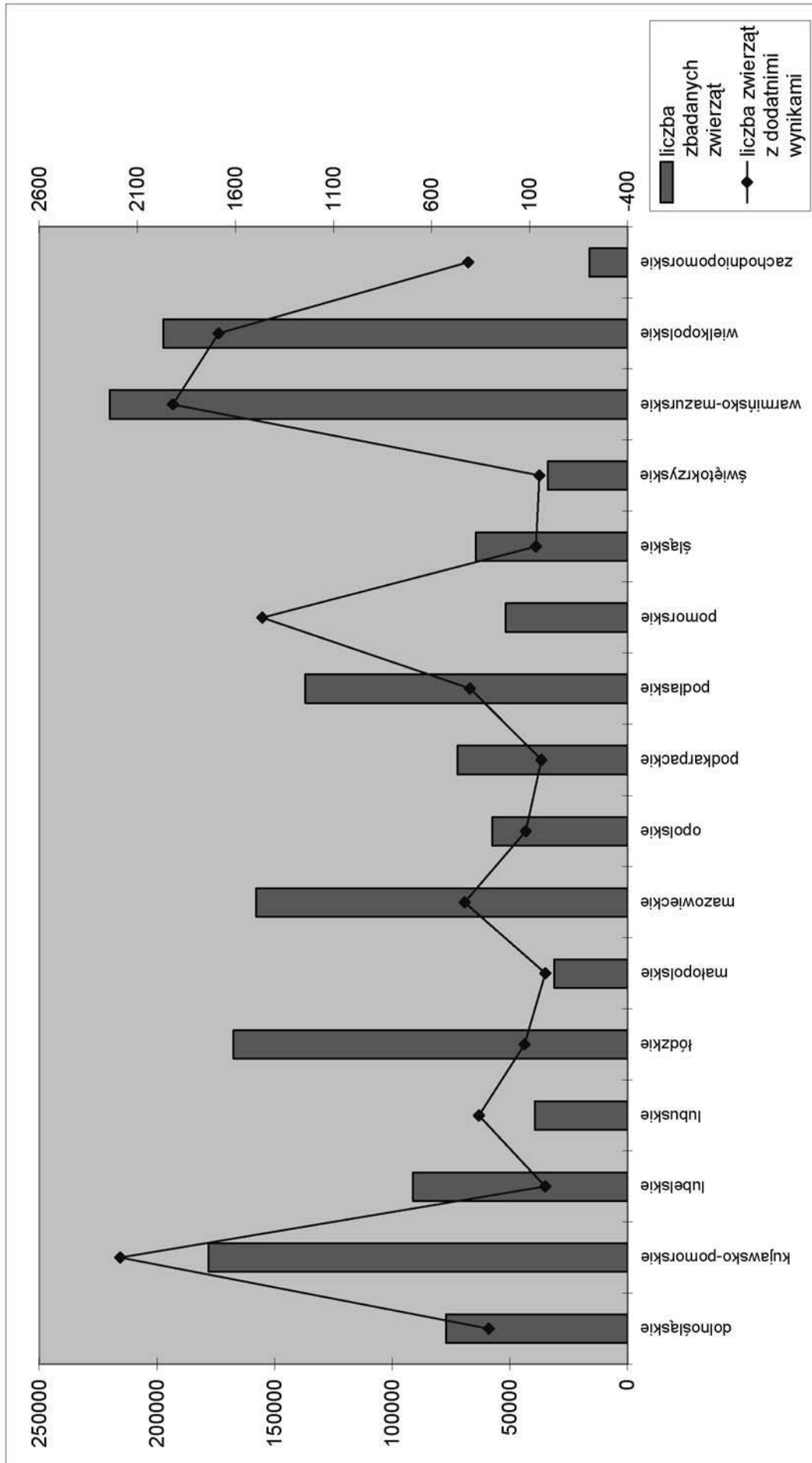
Główną korzyścią wynikającą z realizacji programu będzie umożliwienie swobodnego handlu bydłem wewnątrz Wspólnoty, dzięki uzyskaniu statusu regionów urzędowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła. Po uznaniu danego stada i regionu za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła będzie możliwy swobodny handel bydłem, bez przeszkód o charakterze sanitarnym, co zwiększy konkurencyjność polskiego bydła na rynku unijnym, jak również na rynkach państw trzecich.

Dodatkową korzyścią płynącą z realizacji programu będzie możliwość uniknięcia strat bezpośrednich — kosztów wynikających ze zmniejszenia produkcji. Ponadto, w regionach uznanych za urzędowo wolne od tej choroby będzie można zmniejszyć częstotliwość badań — jednokrotne badanie wszystkich zwierząt powyżej 24 miesiąca życia w okresie pierwszych pięciu lat po uzyskaniu uznania. Później będzie możliwa dalsza redukcja częstości badań serologicznych, jednak dopiero wtedy, gdy sytuacja epizootyczna w odniesieniu do enzootycznej białaczki bydła poprawi się na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dzięki czemu zostaną obniżone całkowite koszty wykonywanych badań.

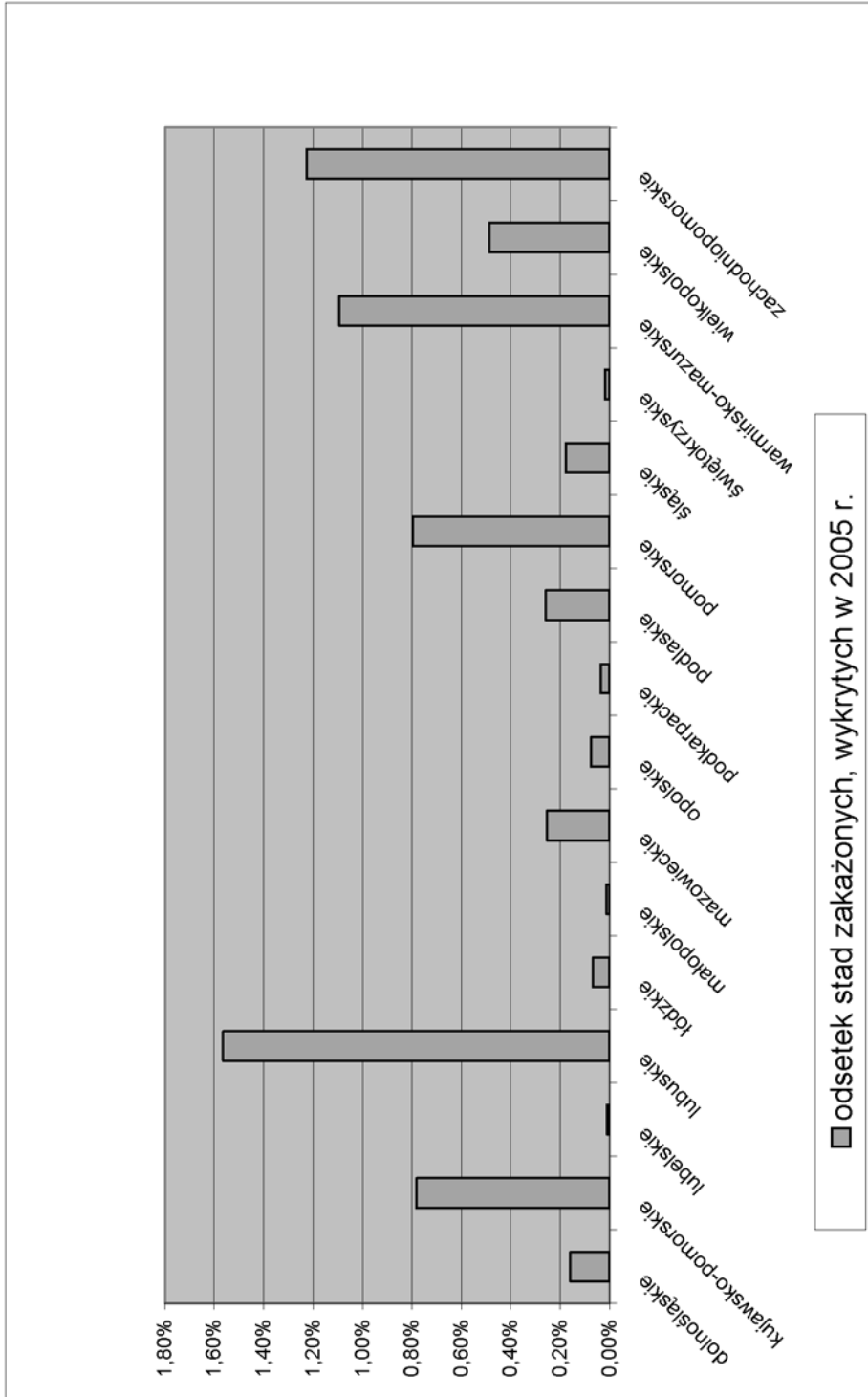
Wykres 1
Liczba sztuk bydła zbadanych w 2005 r. w stosunku do populacji bydła w poszczególnych województwach

Wykres 2
Liczba zwierząt z dodatnimi wynikami badań w kierunku enzoptycznej biataczki bydła uzyskanymi w 2005 r. w stosunku do liczby zbadanych zwierząt

Wykres 3
Odsetek stad z dodatnimi wynikami badan wśród wszystkich stad zbadanych w 2005 r.

WZÓR

Wykaz przypadków wystąpienia enzootycznej białaczki bydła na obszarze województwa*

województwo: .....
w/za rok/u** .....

Kod województwa: .....

Powiat	Kod powiatu	Liczba stad bydła	Liczba sztuk bydła	Liczba stad bydła kwalifikujących się do badania	Liczba sztuk bydła kwalifikującego się do badania	Liczba zbadanych stad bydła	Liczba sztuk bydła z dodatnim wynikiem badań	Liczba sztuk bydła z wątpliwym wynikiem badań	Liczba sztuk bydła z ujemnym wynikiem badań	Liczba zbadanych stad bydła w których są sztuki bydła z dodatnim wynikiem badań	Liczba zbadanych stad bydła w których są sztuki bydła z wątpliwym wynikiem badań	Liczba zbadanych stad bydła z ujemnym wynikiem badań	Liczba sztuk bydła, za które wypłacono odszkodowania	Liczba sztuk bydła, za które przyznano i nie wypłacono odszkodowania	Liczba stad bydła, w których prowadzone są zabiegi weterynaryjne	Liczba sztuk bydła w stadach, w których prowadzone są zabiegi weterynaryjne	Liczba badań pozostających do wykonania***
Suma																	

* Należy przesłać do Głównego Lekarza Weterynarii w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia oraz do końca marca każdego kolejnego roku realizacji programu.

** Niepotrzebne skreślić.

*** Należy podać ogólną liczbę badań, które należy wykonać, aby wszystkie stada (pozostałe stada) uzyskały status urzędowo wolnych od enzootycznej białaczki bydła.